

วันทนา พัวพันธ์สกุล อวลไออดีตอันรื่นรมย์

|
 ากันว่าหมู่บ้านในชนบทภาคเหนือ ล่มสลาย
 ลงสิ้นแล้ว บ้างก็ว่า นับตั้งแต่นโยบายการ
 วางแผนครอบครัวของไทยได้ผลอย่างเต็ม
 เม็ดเต็มหน่วย บ้างก็ว่า นับตั้งแต่โรงเรียนประชาบาลยุบ
 รวมกันไปหลายแห่ง บ้างก็ว่า นับตั้งแต่ป้อน้ำถูกเลิกใช้
 และระบบการซื้อขายน้ำเป็นขวดเป็นถัง ระบาดเข้าไปใน
 หมู่บ้าน จนกระทั่งแม่หญิงชาวเหนือเลิกสวาน้ำตุ้งชันยา
 ไม่มีใครหอบน้ำ ไม่มีใครซักผ้าอีกต่อไป แต่มีเครื่องมือ
 วิเศษมาช่วยซักแทน

อวลไออดีตอันรื่นรมย์

แปรเปลี่ยนไปแล้วฤ

วันเวลาเปลี่ยน

ใจคนเปลี่ยน

แดนดินถิ่นไทยงามเล่า

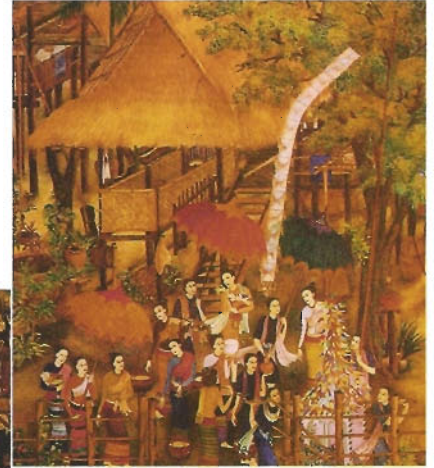
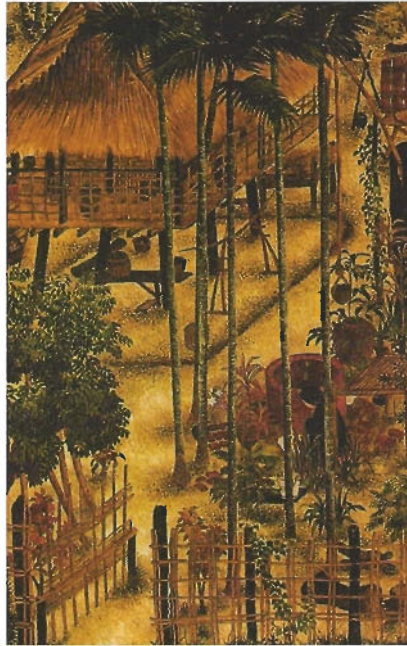
หรือหลงเหลือแต่เพียงภาพวาด

กระนั้น จิตรกรแม่หญิงแห่งเมืองพะเยา เคย
 กล่าวความในใจ เมื่อครั้งสร้างงานชุดกลางก้างช่วงของ
 เธอว่า จากการที่ได้เที่ยวไปตามหมู่บ้านในชนบท และติด
 ตามดูผลงานจิตรกรรมฝาผนังของภาคเหนือตั้งแต่ปี พ.ศ.
 2504 ซึ่งในขณะนั้นไม่ได้คิดจะทำงานออกมาเป็นชิ้นเป็น

อันแต่อย่างใด จนกระทั่งปี พ.ศ. 2514 จึงได้เริ่มทำงานอย่างจริงจัง โดยอาศัยงานจิตรกรรมฝาผนังวันพระสิงห์ วัดบวรคกรหลวง วัดพระธาตุลำปางหลวง วัดภูมินทร์ วัดหนองบัว จังหวัดน่าน วัดหลวงราชสถิตฐาน จังหวัดพะเยา เป็นต้นแบบ

แม้การทำงานจะอาศัยรูปแบบและเนื้อเรื่องจากจิตรกรรมฝาผนังของวัดต่าง ๆ ก็ตาม ประมาณปี พ.ศ. 2516 ได้เริ่มใช้รูปแบบของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นล้านนาเข้ามาเป็นตัวร่วมในการทำงาน และคลี่คลายโดยใช้การทับซ้อนของรูปทรงและความต่างกันในหน้าหนักของพื้นที่ว่างสร้างมิติลวงเป็นโครงของภาพ

กลางก้างช่วง หรือใต้ถุนและลานบ้าน วันทนาบอกเจตนาธรรมไว้เช่นนั้นนานแล้ว และวันนี้ในปี พ.ศ. ที่ฟองสบู่แตก ล่องลอยหายตหยดน้ำตาไปทั่วทุกหัวระแหงเช่นนี้ อวลไออดีตอันนารีนรมย์เหล่านั้น ยังคงมนตร์ขลังให้ชวนหวานถวิลอยู่หรือ?

บ้านเมืองเปลี่ยนไปแล้ว
สังคมยุคใหม่
แปลกแยกผู้คน
เพลงพื้นบ้านกะเหรี่ยง
มิตรสหายของคนเมือง
ล่องลอยสายลมเหนื่อว่า
ได้ข่าวว่าพระเจ้าจะมา
ได้ข่าวว่าตนบุญจะมา
คอยหนึ่งปีพระเจ้าก็ไม่มา
คอยสองปีตนบุญก็ไม่มา
มองลงไปใต้ถุน
มีแต่ศพคนตาย

ดังนั้น ถึงแม้ว่าใต้ถุนบ้านของวันทนา อาจจะไม่มียศศพคนตาย แต่กลางเมืองใหญ่มากมายไปด้วยคนที่ตายทั้งเป็น คนผิดหวัง คนดกงาน และคนซึ่มเศร้าจากพิษเศรษฐกิจไทย

มองออกไปจากสวนต้นหมากอันร่มรื่น สำนักไทยรักเมืองไทย อาจจะเป็นสิ่งเดียวที่ช่วยเยียวยาจิตใจของคนไทยให้ฮึกเหิม และหันกลับมากอบกู้บ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองอีกครั้ง ในภาพจิตรกรรมของวันทนานั้นแล้ว ล้วนมีอดีตอันนารีนรมย์หลากหลาย แต่เฝ้าผู้คนหลงลืม อาจบางทีศิลปะอันสวยงามเหล่านี้ จะช่วยสมานบาดแผลในใจ และช่วยให้ผู้คนหันกลับมาใส่ใจในความเป็น 'ไทย' ได้อย่างแท้จริง เราต่างหวังเอาไว้เช่นนั้น

